

**Eskilstuna
kommun**

Överförmyndarnämnden Eskilstuna Strängnäs
Socialförvaltningen
Kvalitet och utveckling
Elin Lindh /070-086 21 44/

2016-01-08

ÖFNES/2015:15

1 (9)

Slutrapport internkontrollplan 2015

Överförmyndarnämnden Eskilstuna Strängnäs
ÖFNES/2015:15

Sammanfattning

Under 2015 har sju kontrollmoment följts upp genom nämndens internkontrollplan. Av dem var fyra gemensamma för hela kommunen och tre var specifika för nämndens verksamhet. Uppföljning har skett inom områdena ekonomistyrning, riktlinjer för medarbetarskap bisyssla, arbetsmiljö, ställföreträdares lämplighet, hantering av spärrade konton och gode män för ensamkommande barn. Uppföljningen har visat att två kontrollmoment fungerar medan det i fem kontrollmoment fanns avvikelser. Åtgärder har tagits fram för samtliga avvikelser och redovisas i rapporten.

Förvaltningen har under året också följt upp åtgärder utifrån resultat av kontroller enligt 2014 års internkontrollplan för överförmyndarnämnden som ligger inom nuvarande nämnds ansvarsområde. Åtgärder för de kontrollmoment som visade på avvikelse i 2014 års uppföljning är genomförda. Det kvarstår visst arbete med handlingsplaner och rutiner för att säkerställa drift av IT-system vid längre avbrott och att ta fram rutin för uppföljning av ställföreträdare med uppdrag i annan kommun. Det kommer att göras under 2016.

Kontrollområden och moment

Gode män för ensamkommande barn

Kontrollmoment

Att gode män till ensamkommande barn och unga fullföljer sitt åtagande

Datum/period för kontroll

2015-11-06

Kontrollgenomförare (roll/namn)

Utvecklare Elin Lindh

Kontrollmetod

Lista över alla personer med uppdrag som god man för ensamkommande barn togs ut ur verksamhetssystemet. I listan markerades alla uppdrag som startat före 2015-08-01 eftersom de med säkerhet kunde förväntas att ha lämnat in minst en kvartalsredovisning vid kontrolltillfället. Totalt omfattade listan 70 gode män och uppdrag för 125 barn. Bland barnen slumpades 15 barn fram för vilka kvartalsredovisningar granskades utifrån om det fanns uppgifter att god man haft kontakt med barnet, skola, socialtjänst och migrationsverket. Av de 15 barnen tillhörde 10 Eskilstuna kommun och fem Strängnäs kommun. Totalt berörde granskningen 14 gode män.

Noterad avvikelse

För fyra barn hade kvartalsredovisning för hela eller delar av kvartal 3 inte kommit in vid kontrolltillfället 2015-11-06. Sista dag för att lämna in kvartalsredovisningen var 2015-10-10. Enligt rutin ska handläggare på överförmyndarkontoret följa upp och skicka påminnelse till dem som inte har lämnat in kvartalsredovisning om den inte har kommit in. Inga påminnelser har skickats ut enligt uppgift från handläggaren eftersom man inte har hunnit med det. Den stora ökningen av ensamkommande barn har gjort att man har prioriterat att se till att besluta om förordnande av god man för ensamkommande barn och granska inkomna redovisningar. Sen en vecka tillbaka har ytterligare en handläggare anställts vilket förhoppningsvis kommer ge bättre förutsättningar för att hinna följa upp och skicka ut påminnelser till de gode män som inte lämnat in redovisning i tid.

Ev sidoobservation

Blanketten som har använts hittills har haft övergripande rubriker som Skola/hälsobesök, Polis/Migrationsverket, Kontakt och det var därför lite svårt att veta säkert om den gode mannen fullföljt sitt åtagande. Blanketten har ändrats och från och med kvartal 4 kommer det specificeras lite tydligare vad som har gjorts, vilket är bra.

Idag granskas bara de uppgifter som gode mannen lämnar in och att de verkar rimliga. Inga dubbelkontroller görs med barnet, skolan eller boendet att gode mannen verkligen har gjort det hen redovisar. Ett förslag till förbättring är att ibland göra stickprov och kolla med barnet, skola, boende, migrationsverk att gode mannen har varit med.

Kommentar från rapportmottagare

Anders Hagander, chef överförmyndarkontoret

Vi söker löpande att utveckla bland annat tillsynen. Ett exempel är den förändring av blanketterna som gjorts. En utredning pågår om förutsättningarna för att införa schablonarvoden för godmanskap till ensamkommande barn. Om det införs kan eventuellt utrymme skapas för ytterligare tillsyn, till exempel stickprovskontroller av det slag du föreslår. Med dagens arbetsbelastning är det emellertid inte möjligt.

Ställföreträdares lämplighet

Kontrollmoment

Kontroll att ställföreträdare inte har personliga skulder eller har begått brott.

Datum/period för kontroll

2015-06-24

Kontrollgenomförare (roll/namn)

Utvecklare Elin Lindh

Ev. justerad metod

En lista togs ut över alla som påbörjat uppdrag som ställföreträdare under perioden 2000-01-01 till 2011-12-31. Från den skulle stickprov tas för 20 personer för att kontrollera om utdrag från kronofogdemyndigheten och RPS tagits in så att de hade blivit kontrollerade var tredje år. Eftersom vi vid kontrollen inte hittade någon dokumentation över att det gjorts för de första personerna och ingen av de tillfrågade visste var sådan dokumentation skulle förvaras kontrollerades inte alla 20 personer utan bara 2.

Noterad avvikelse

För de två personer som kontrollerades kunde överförmyndarkontoret inte visa att utdrag från kronofogdemyndigheten eller belastningsregistret tagits ut. Den ena personen hade fått sitt första uppdrag 2007 och den andra 2010. Ingen av de tillfrågade på överförmyndarkontoret kunde heller visa var dokumentation sparas att utdrag har tagits ut eller svara på hur kontroll görs av befintliga ställföreträdare.

Ev sidoobservation

För de som kontrollerades kunde man se att utdrag från kronofogdemyndigheten och kontroll i polisens belastningsregister gjorts när de ansökt om att bli ställföreträdare. Utdrag från kronofogdemyndigheten och kontroll i polisens belastningsregister noteras i verksamhetssystemet Wärna men bara att det har tagits in och inte när. En förbättring skulle vara att notera datum eller i alla fall år för när senaste utdraget togs in.

Det saknas fungerande rutin och dokumenterad rutin för hur kontrollen av befintliga ställföreträdare ska göras.

I dokumenthanteringsplanen står Kontroll av ev betalningsanmärkningar och kontroll i polisens belastningsregister under rubriken Rekrytering av ställföreträdare. Det står också att kontroll förvaras som anteckning på intresseanmälan. Det är inte tydligt om det gäller även för kontroller som ska göras var tredje år.

Vad man gör ifall man skulle få in ett utdrag på en befintlig ställföreträdare där det finns anmärkning är inte helt klart.

Åtgärdsförslag

Skapa och dokumentera rutin för hur befintliga ställföreträdare ska kontrolleras återkommande efter att de har godkänts som ställföreträdare. Rutinen behöver innehålla information om

- Genomförande av kontroll
- Ansvar för kontroll
- Åtgärder för vad man gör ifall det finns anmärkningar vid kontrollen
- Hur och var det ska dokumenteras att kontrollen har gjorts. Om man använder funktionen i Wärna så se över hur datum/år kan läggas till som information.
- Hur länge fysiska registerutdrag ska sparas och var de ska sparas

Se över dokumenthanteringsplanen så att det blir tydligt hur registerutdrag för befintliga ställföreträdare ska hanteras.

Kommentar från rapportmottagare

Anders Hagander, chef överförmyndarkontoret

Dokumenterade rutiner för kontroller mot rikspolisstyrelsens brottsregister samt hos Kronofogdemyndigheten har tagits fram och fastställts av avdelningschef.

Hantering av spärrade konton

Kontrollmoment

Att kvitton och verifikationer finns för uttag från spärrade konton

Datum/period för kontroll

September 2015

Kontrollgenomförare (roll/namn)

Ekonomiassistent Ulla Eklöf

Kontrollmetod

Utifrån en lista omfattande 263 personer kontrollerades 10 slumpmässigt valda där uttag från spärrat konto hade gjorts. För dessa kontrollerades att det fanns uttagsmedgivande och kvitto, eller annan verifikation för uttaget som var giltigt.

Noterad avvikelse

För fyra uttag saknades kvitto på hela eller delar av det belopp som man ansökt om att ta ut.

För ett av de fyra uttagen där kvitto saknades hade ingen påminnelse om att inkomma med kvitto skickats ut.

1. Ansökan inkom 150614, uttagsmedgivande 150618, kvitto senast 150715, påminnelse 150717 och då ska kvitto komma in snarast - senast 150731. **Inget kvitto finns i augusti**

2. Ansökan inkom 140407, uttagsmedgivande 140415, kvitto senast 140531. **Ingen påminnelse inget kvitto finns**

3. Ansökan 140604, uttagsmedgivande 140610, kvitto senast 140714, påminnelse 140718 och då ska kvitto in snarast – senast 140825. **Inget kvitto finns**

4. Ansökan 150515, uttagsmedgivande 150518, kvitto senast 150612, påminnelse 150617 och då ska kvitto in snarast – senast 150701. **Ett kvitto in 150701** på del av summan. Påminnelse 150911 på resterande belopp, anmodas in senast 150925.

Kommentar från rapportmottagare**Anders Hagander, chef överförmyndarkontoret**

För att förebygga misstag kommer vi att gå igenom den processbeskrivning som finns för handläggning av dessa ärenden

Riktlinjer för medarbetarskap - Bisyssla**Kontrollmoment**

Att det finns dokumentation från anställningsförfarandet som visar på att frågan har ställts.

Datum/period för kontroll

Oktober 2015

Kontrollgenomförare (roll/namn)

Ekonomiassistent Ulla Eklöf

Kontrollmetod

Enligt planen skulle stickprov tas på de fem första nyanställda (tillsvidare) per förvaltning som anställdes mellan januari och september. På grund av att socialförvaltningen bildades 1/7 och alla nyanställdes inom förvaltningen gick det inte att ta ut de fem först nyanställda på ett enkelt sätt. Personaladministratören hjälpte istället till att ta ut information ur PSutdata som anställdes till verksamheten i år. Inom de delar av förvaltningen som utför arbete inom överförmyndarnämndens verksamhetsområde hade det bara tillsvidareanställda tre personer i år. De tre kontrollerades. Mail skickades till chefen för de personer som anställdes. Mailet innehöll frågan "Finns det dokumentation från anställningsförfarandet som visar på att frågan "Har du någon bisyssla?" har ställts?"

Noterad avvikelse

För två av tre anställda saknades dokumentation om att frågan "Har du någon bisyssla?" ställts under anställningsförfarandet.

Kommentar från rapportmottagare**Anna-Carin Jonsson, tf HR-chef**

Som ett första steg har muntlig information getts till alla chefer på socialförvaltningen om att frågan om bisyssla ställs av rekryteringsenheten, men att cheferna måste se till att spara dokumentationen hos sig. Informationen gavs under vecka 48 2015. Under början av 2016 kommer rutinen för rekrytering att revideras och arbetssättet kommer då finnas skriftligt i rutinen. När rutinen är uppdaterad kommer den att informeras ut till alla

chefer.

Vid medarbetarsamtalet kommer alla få frågan om bisyssla så de som inte fått frågan vid rekrytering kommer att bli tillfrågade då istället.

Delegerat ansvar för arbetsmiljö

Kontrollmoment

Kontrollera att chefer skriftligen mottagit delegation av ansvaret för arbetsmiljö, samt att den föregåtts av arbetsmiljöutbildning.

Datum/period för kontroll

2015-10-01 - 2015-10-19

Kontrollgenomförare (roll/namn)

Konsult och uppdrag har skickat ut enkäten och sammanställt resultatet

Ev. justerad metod

En webb-baserad enkät skickades ut till alla chefer i kommunen. Enkäten innehöll fyra frågor

1. Vilken förvaltning jobbar du på?
2. Har du personalansvar
3. Har du skriftligen skrivit under delegationen av arbetsmiljöuppgifter
4. Har du genomgått Eskilstuna kommuns grundläggande arbetsmiljöutbildning innan du fick delegation för arbetsmiljöuppgifterna.

Enkäten redovisas per förvaltning. Socialförvaltningen jobbar både för överförmyndarnämnden Eskilstuna Strängnäs och socialnämnden. Resultatet för enkäten omfattade hela socialförvaltningen och det gick inte att urskilja svar från chefer inom ÖFNES ansvarsområde. Därför har enkäten kompletterats med en muntlig fråga till förvaltningschef och avdelningschef om de har skrivit under delegation av arbetsmiljöuppgifter.

Noterad avvikelse

Varken förvaltningschef eller avdelningschef har skrivit under delegation av arbetsmiljöuppgifter.

Ev sidoobservation

Resultatet för hela socialförvaltningen visade också på avvikelse. På socialförvaltningen finns 17 chefer med personalansvar varav nio hade svarat på enkäten. Av de nio var det fyra som uppgav att de inte hade skrivit under delegation av arbetsmiljöuppgifter. Sex chefer uppgav att de inte gått kommunens grundläggande arbetsmiljöutbildning.

Kommentar från rapportmottagare

Anna-Carin Jonsson, tf HR-chef

Information till förvaltningsledning i december om resultatet av den utförda kontrollen. Workshop för förvaltningens alla chefer kommer att genomföras under våren 2016. Workshopen ska innehålla genomgång av vad delegering av arbetsmiljöarbetsuppgifter innebär, både vad gäller mottagande och eventuellt tillbakalämnande. Under första kvartalet 2016 kommer det också göras en genomgång av vilken kompetens cheferna har inom arbetsmiljö. Vid behov kommer cheferna få utbildning som krävs för att ta emot delegering av arbetsmiljöuppgifter.

Ekonomistyrningsriktlinjer för över och underskottshantering

Kontrollmoment

Att det finns av nämnden antagna regler/riktlinjer för över- och underskottshantering som är kända på enhetsnivå.

Datum/period för kontroll

Juni 2015

Kontrollgenomförare (roll/namn)

Utvecklare Elin Lindh

Ev. justerad metod

Fråga har ställts till ekonomichefen om det finns av nämnden beslutade riktlinjer för hantering av överskott och underskott.

Noterad avvikelse

Ingen avvikelse

Ev sidoobservation

Det finns inga riktlinjer som är beslutade av nämnden men det finns reglerat i avtalet mellan Strängnäs kommun och Eskilstuna kommun hur över- och underskott ska hanteras. Innehållet i avtalet är känt av chefen för överförmyndarkontoret

Ekonomistyrningsriktlinjer för enheterna – planeringsprocessen

Kontrollmoment

Att enhetschefen har fått sin detaljbudget senast den 20 december för kommande år.

Kontrollmetod

Intervju med 10 enhetschefer eller motsvarande nivå med budgetansvar. De förvaltningar som inte har så många chefer gör totalundersökning.

Hade du tillgång till din slutgiltiga/fastställda detaljbudget på kontonivå i Hypergene för 2015 den 20 december 2014?".

Välj slumpvis ut tio chefer från rapport i Psutdata. Samordnas med kontrollmoment F3.

Datum/period för kontroll

Juni 2015

Kontrollgenomförare (roll/namn)

HR-konsult Patrik Nordström

Ev. justerad metod

Inom överförmyndarnämnden finns bara en chef på enhetsnivå så samtliga har tillfrågats. Frågan har ställts till enhetschefen via mail.

Noterad avvikelse

Ingen

Ev sidoobservation

Nämndens ekonomi regleras i avtalet om samverkan i gemensam överförmyndarnämnd mellan Eskilstuna och Strängnäs. Eftersom nämndens verksamhet och förvaltningsorganisation skiljer sig från övriga nämnder i kommunen är kontrollmomentet inte så relevant för den här nämnden.